

• Lietuvos TSR •
Centr. Biblioteka
Mokslų Akademija

Tilžės Keleivis

su nieką nekąstūjanče Priedėkla:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Žemes-Gaspadorystės Žines).

Tilžės Keleivis, kas Pėtnyzią išdūdams laštūja
ant Bertainio Metro 50 Pen.
Apskelawimai yra nū bile tokio Posto priimami, arba
ir pačjoj Drukorijoj
J. Keplānderio bey Sunaus
Tilžėje, Aukštoje Ulvėj. 67 (šobe Str. 67).

Apsakimai,
Drukortijā Tilžės Keleiwjo suneziami laštūja po 10 Pen
Prisilulymai 20 Pen.,
už ložnā smulkeis Raštais išpaustā Cilę.
Gromatos dėl Tilžės Keleiwjo patišs išrašomos yra
dabar i Skaidgirtius nufuncziamos.

Nro. 38.

Tilžėje, 19. Septemberi.

1890.

„Tilžės Keleivis,“

su nieką nekąstūjanče Pridėkla:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Žemes-Gaspadorystės Žines),

pareina Tilžėje kas Nedelę Pėtnyziuoj. Apskelawimai ant hito Laiškō yra ant

Bertainio Metro po 50 Pf.

Tilžėje Keplānderio Rnygū Drukorijoj, o kitur prie wisū Pusto Anštaltū priimami.

„Tilžės Keleivis“ praneša hale naudingū Surāshymū bey wisokū Pamokinimū swarbjausus Dalykus iš kasdieniškujū Musitkimū, Žemes bey Ciecorystės Saimo Surotjhimū, Žinēs iš Miesto bey Prowincōs, Prisilaintujū Subziōs, Papasakojimus, wisokę Žinę. Turgaus Prekes iš Tilžės, Klaipedos bey Karaliaucziaus, Priminimus, kada ir kur Galwijū bey Urkliū Turgai nulaitkomi bus, toliaus Malšos Bardawimo Termynus, Kublio Prekē, Gromatnyzią i. t. t.

Apsakymai po smulkeis Raštais drukawotā Cilę už 10 Pf. Perstatymis i Lietuwiskā Kalba nekąstoj niekā.

Drukorija „Tilžės Keleivis“

J. Keplānder bey Sunus.

Kas paskutiname Gzeše Swiete nusidawe.

Įš Wokietijōs.

Berlyne, 9. Septemberi. Karo-Ministeris von Berdy, kurio Pasilikimas Urebe dabar powisam twirtas yra, kufsai ir Ciecorū ant didzujū Manewerū drauge palhdėjo, niera neh joki Atleidimo-Paprašymā idawēs. Wienol kaip wiena Hamburkiskā Seitunga kad rašo, jis su Gendrolštabu Newienybeje deley dwimetinio Szluzjimo Gzeše ešas; Ministeris norys Priēmimą hito Szluzmōs Laiko.

— Rožnas wiens žmogus, kuriam žplaitymas dabar patentancziojo Dawado miels yra, klausā su Prisilbijojimu, kas dabar po 1. Oktoberio musū mieloje Lewiskėj nusidūs, kad su Pasi-

liowimu teip wadinamojo Socialistū Jokano Socialdemokratams wel Durys bey Wartai placzey bus atwerami. Danckōs Seitunga patirti gauna, kad Socialdemokratā pirm wisako Staitly sawo Seitungū padaugšys; po 1. Oktoborio daugiaus kaip 100 zocialdemokratiskū laiklū bus drukawojami ir didzios Draugystes ant žppletimo anōs Partijōs sustos. Didieji Miestai pagal sawo Wietininkus Ciecorystēs bey Karalyštēs Saimē kune powisam Zocialdemokratū Rankose yra, ale su nepasakomu Greitumu platinas jū Skaitlus ir tarp Laukininkū.

— 10. Septemberi. Pranešimai apie šlezwig-holšteiniškases Szwentēs Dienas pargabena Žines apie prie Gzesniū laikytases Ciecoraus Kalbas,

ant kuriū ne mentay yra padabojama. Diaugiausēy minētina yra ta Stalo-Kalba, kuri paejusoj Nedelbienej Mieste Glūcksburg nu Ciecoraus prie tōs Gzesniēs laikyta tape, kurę Prowinca ciecoriskam Borui dawe. Tay yra iš Diešōs ciecoriskas Dawadas, kuri mes anoj Kalboj apsakytā girdime, Dawadas ant Apfariawimo zocialistiskū Klaidinimo - Mokslū, kurio Žodzius kožnas wiernas Padonas Szirdhyje palaithti turētu. Karalyštēs Saimo Maršals Grows Reventlou humo sawo Uzgērimo Kalboj ant Žemes wyriaufšōs Galwōs tū Lukesti istarēs, kad Regierungai Ciecoraus pasisekē, tus tamšūsus Szefelius prawarhti, kurie Ciecorystēs Žibėjimā ir Szlowę aptamsfantis; o ant hito Kurodymo ant Zocialistū Weikalū

atfiliepe Ciecorus su Ištariu to paties Lukešties ir prie to dar ypatingai siteipo paminėjo: „Aš ale toktai (butent Szekeliu Prawarymą) tikt tada teistengu, kad kožnas mokiskasis Byrs nu sawo Puses man sawo Pagalba priteikia ir aš lukuraju ir sulaulu, kad kožnas už sawę ir kožnas sawo Stone už tah rupys, kad twirtai suristieji Dawado Rysiei pries ant Aptwertimo Dirbancajuu Weikalus isfilaithtu. Kad kožnas Birgelis sawo Pareiga atlieka, tah ir man galima pastoja, už Dumis rupinti ir ant musu wisu Palaimos Dewiskles Likimus waldyti, o aš ta Ištitejima pries Dumis turiu, kas ir tikt nors pareitu, kad Jus Pakajuje bey Kantrume Ištigudenimui musu Zokanu-Dawimo bey widutiniu Pasilaitimu priesais ziuresite ir man pagal Jusu senay paprastą Wiernumą bey Pristiglaudimą pagelbesite.“

Tay yra, kiek mes zinome, pirmasis Kartas, kad prie ciecoriskojo Stalo nu Socialdemokratijos Priegadingumo bey jo Apwaliojimo kune uredisku Budu kalbeta tape. Szep liubja wisados tos Kalbos, kures Ciecorus laikyti nor, pirma Hofmaršalo Uredyste buti pristuntamos, jeib nu pios Puses dar su Ciecoru Sufirothjimas nufiduti galetu. Szi Syki ale Ciecorus bene powisam pagal sawo ypatinga Pastimegimą apie Kariawimą pries Socialdemokratu isstirti norejo. Po ne ilgos Balandos, butent jau su 1. Oktoberiu šio Meto pastiliaus Zokanas nu 21. Oktoberio 1878, kurlai ant Socialdemokratu Apdraudimo wartojamas buvo. Dabar Regierunga be ano Zokano apsigelbeti tures ir todel neprivalome dywytis, kad ir aukšciausioj Wietoj ant Socialdemokratu Priegadingumo bey jo Apkariawimo ypatingai nurodoma yra.

— 11. Septemberi. Ciecorus prastojo Miestą Kiel wakar Wakare ant Zegoraus 11; šendien anksty ant Zegoraus 7 1/2 jis i Berlyną parkeliawo ir ant Zegoraus 8 ir 10 Minutu su Ciecorene i Bresliawą pasidawe.

— Parode prie Bresliawos deley didzio Lytaus tikt is Dalies tegalejo nufiduti; todel tikt Bramarsierawimas prie Ciecoraus tebuwo nulaikomas. Ciecorus, kurlai Runo-Kirasierus (buvusji Regimentą ragirtojo Seydliteo) pro Ciecorene prawede, jojo potam Prysakij Joniu Kumpanijos i Miestą atgal.

— Linksmas Atsitikimas Ciecoraus Namuse yra Bradzioje Februaryiaus Menesio sekancio Meto sulautamas.

— Buwo nesenej ta Pastalba prastiplatinusi, kad wiskujoj Szlezingej Bado-Maras esąs prasidejes. Pagal šleziskasis Ceitungas ale ana Sine pra-

manhta buwusi, toke dibi Beda tenay dar ne esanti, nors ir Bargingumas ne menkas.

— Jau Kartą trumpai paminetoji Ciecoraus Uzgerimo Kalba, kure jis Bresliawoj laike, skamba siteipo: „Aš Jums pasidewoju už tą Szwentę, kure Jus Mums istaise esate, teipjau ir už tus meilingusis Zodjus, kurie kalbėti yra. Wiens ilgay turesas Szirdies Belyjimas Mano Drauges yra isspildes ir ji yra palaiminga, kad wel Kartą tarp Szlezingeriu gal buti, tarp Draugsanariu tos Prowincos, is kurios ji nu sawo aunystes bey Rudiksties graziausis Usiminimus yra palaikeusi. Kad aš ant Rusdawimū musu Zemės atgalzwelgu, tay randu, kad ney wiena Prowinca teip ankstai ir twirtai su Musu Namais niera suwienyta kaip kita Prowinca. Kad aš pamislyju to Kelio nu Lilzes bey Klaipedos i Bresliawą, Gzesio Mano Diwyje isseciojo Pono Dewo-Dewo bey tojo Dewo, nu Gzesio wisuzemajusio Pazeminimo iki pirmojo Pasfelimo, nu Gzesio ano Pasfelimo prasidedant iki dabar, tay yra ypaczey Szlezija zibas Baweisklas wisokiu girtinu Opatybju, Wiernybes, Pasdawimo bey Karzinygstes iki Smerties. Kad kita Prowincos Duma toliaus gywa pasiliks, augs, zalius ir zydes, tay Aš zinau. Tay yra Prowinca isrodziusi, toktai ji dar šendien isrodo ir Aš tą Persliudyjimą turiu, kad fitas Zemczugas Ciecorystes Wainike (Kariunoj) islaikhtas pasiliks. Ant to pakelu Aš Mano Stiklą ir užgeru ant Palaimos Man teip labay brangioses Prowincos.

— 11. Sept. Bresliawos Szudentai prie Ciecoraus Priemimo Szwentės neprisidraugawos. Wiena Bresliawos Ceitunga gawo nu Rastu Wado Szudentu Susidraugawojimo sekancije žine: Szecion esantieji Szudentai apgaila, kad jie Magistroto Pakvietimui ant Prisidraugawojimo Priemimui ciecoriskojo Poro negal pareiti deley nepriderancio Pawietojimo prie Priemimo-Szwencziū.

— Prie Ciecoraus Parkeliawimo i Bresliawą Ketmerge Petu laike tape ciecoriskasis Poras su didziu Rykawimu sulauktas. Szleziskiesiems Maneweriams pribus ir Baheru Princas Ludwikis (seniausis Sunus Princwaldono) bey tojo seniausis Sunus Ruprechts.

Bresliawoj, 12. Septemberi. Prie wakar nulaitytoses šleziskoses Stonu Gzesnies uggere Ciecorus ant Szlezijos Prowincos. Ciecorene ilgay turetaji Szirdies Belyjimą dabar ispidyta matanti, i Szlezija wel parejusi, kur ji sawo palaimingaje Jaunyste praleidusi. Szlezija Gzese giliausio

Nuzeminimo nu Lilzes bey Klaipedos itiskioli kaip zibas Baweisklas Wiernybes bey Karzinygstes iki Smerties esanti isstirodziusi. Ciecorus turys tą Persliudyjimą, kad kita Duma nu wienos Gimines iki fitos toliaus pateksenti ir ji wisuczės graziausis Zemczugas Ciecorystes Kariunoj esanti.

— 12. Sept. Wokiskieji Ciecoraus Manewerei jau is ilgu Gzesu tą Gyru turejo, aukšta Szuile Oficru Korui is wiso imant ir Gendroliems dar ypatingai pastoti. Kas prie Ismokinimo nu Oficru atlikta pastoja, tay pastrode pirm wisako prie Manewerio Lengwume wisokiu Szluzmōs Pareigu. Ant antros Puses tur ir Oficrai nu pat Hauptmono iki Gendrolaus Progōs, kaip geray perstmanantis Wadai isstirodyti, o zalnieriskieji Prashmai ant Aklumo ir Apfidabojimo yra jut dabar po Zwedimo naujo Eksercierawimo Dawado bey Bartojimo be Dumu esancio Parako daug didesni kaip pirma pastoje. Lygiu Gzesu yra ale ir nu paciu Wru daugiaus prakoma; wisi Zalnieri tur po aktriomis Akimis nepailstanciojo Ciecoraus tay parodyti, kas prie ju geriausia yra. Dabar niera Maneweris pagal pirma suokuta arba is sawes isstimananti Dawada wedamas, bet tokiu Budu, kaip kad is tikro Karas butu, teip kad Gendrolei bey Oficrai sawo Mislis labay tur suimti. Prie Manewerio gal lengwey aukstelis Stonas buti uzpelnomas, ale tankej czionay ir Priezastis ant Usidewawojimo randasi, jey ne Pareiga pilnay atlietama yra. Ciecorus Wiliams II. tur ypatingai aktru ir aikru zalnieriską Izwilgi ir prie tuleropu Išbandymu yra jis sawo Patrymus padidines. Beje ir Ismokinimo Rastas turejo wyriausis Karo-Ponas uzmoleti ir prie Hannoverio, kur praesushji Meta Ciecorus pries dabarnyksti Kancleri von Kapriwi komandierawo, jis tikt su Proce nu Apgalėjimo issigelbejo. Beje, jut ney wiens Mistras niera pagimdomas ir nehy didysis Frydriskis prie Leuthen pirmoju Kartu palaimings pastoja. Jau ir prazile Gendrolei šendien tam prispazysta, kad Ciecorus Wiliams II. zalnieriskuse Dalnuse didis Mislinejus yra, kurio Usudyjimas geray apsiridyjamas tampa.

— Išttojimas is Baznyczios dabar nu Socialdemokratu su labay didziu Stropumu prigatawojamas tampa, jeib prie 1. Decemberi šio Meto nufidusenčiojo Dukiū Skaitymo ney jokios Wieros Neturencuju Skaitlus toke didis, kiek tikt galima, pastotu. Wyriausis Wadas prie hito Darbo yra Berlyno Miesto Wietininkas Bogherr. Iškioi bande dar Socialdemokratu

Pridetka prie № 38 „Tilzes Keleimjo“.

Tilzėje, 19. Septemberi 1890.

Įš Lietuvės bey abiejų Prūsų Prowincū.

Tilzėje, 10. Septemberi. Pardawiejei Miesės Dešrės bey Silcia tanke 10 Attesio prie samės netur, pagal kuri Miesia ant Tiltynū yra peržiurėta, kaip toktai pagal Jofanę prašoma tampa. Kas be toktio Attesio Dešra pradūda, gal ant Pakorawojimo tranšamas buti; todėl cionay ant Pasirupinimo toktio Attesio nurodoma yra.

— Gelzfelis nu Labgawės ant Tilzės, kursai 1. Oktoberi š. M. Wartojimui turėjo buti padūdamas, šimet nebipastos gatawš, kadangi prie Budawonės wifofitū Sunkenybju atširado, kurišs Darbą i Jgi nutese. Ypaczej Deimės Tiltas pas Labgawę ilgay tofės Sunkenybes padare, o potam didžiam Bytui šioj Wasaraj bepūlant Jemefatoj Pakalnėj (Wanfoj) ir patys Relio Darbai ant Walandūs apšifotai turėjo. Powisam gatawš yra Galas nu Tilzės iki Heinrichswaldės Gelzfeldwarior; ant šito Galo jau dabar Darbo Trufel eina. Ant Galo nu šicijon iki Berfeldkrug Gelzfelis rods patš teipjau gatawš yra, daugel Wietofe ale dar Tiltai bey Drumos tur buti budawojami. Nu ten iki Labgawės Kreizo Rubezijos Gelzfelio Pylimas dar tik prašidėjš tiera, wienof jis teipjau dar ši Rudenį turės gatawš pastoti. Kadangi Gelzfelio Pylimas toly per labaj Jemas Wietas eina, tay turės buti nulaufama, ar jis ne žemyn nusileis; todėl ir Gelzfelio Atwėrimas ant toktio ilgo Gješo nutestas tape Priegtam wienoj Wietoj Gelzfelio Pylimas ne mentaj perfekstas turėjo tapti, kadangi Gelzfelis pro pat Skaisgirę tur buti pramedamas, toktai tik šimet nu Ministerio ant ypatiško Skaisgirės Gywatninkū Papatymo padawadyta tape. Ant Galo tarp Tilzės bey Sialupėnū Darbas dar powisam ilkis.

— 11. Septemberi. Ant 12 Dienū nusiūdantys Jtraufimas Rezerwisū bey Landwiermonū, kurie su naujeje mažesneje Gewiera pagal Pawyži 88 dar niera ismokinti, sefanciju Budu nusidūs: Dus itraukti ant Jšbandymo nu 29. Septemberio prašbedant tie, kurie Mete 1879 bey 1878 i žalnieriską Szluzimą istoje, ant Jšbandymo nu 11. Oktoberio, kurie Mete 1887 bey 1886, ant Jšbandymo nu 22. Oktoberio, kurie Mete 1885 bey 1884, ant Jšbandymo nu 15. Nowemberio, kurie Mete 1881 bey 1880 žalnierauti pradėjo.

— Didysis Tilzės Jomarčas, nebitruks, tay pirma, aštūnės Dienas, bet dabar tik tetures Dienas; jis prašidės 25. Septemberi ir pasibaigs 28. Septemberi.

— Lazdenuse, 10. Septemberi. Kad Lietuwiniškā Skaitlus musū Rampe nyksta, tay ir is to galime numanyti, tad praėjusoj Redėdienėj Runtis Szimtus tik 3 Birmlarczius lietuwiskay teizegnojo.

— Skaisgirėj, 13. Septemberi. Pons Gerikės Affessoris Gessner is Klaipeidės pasdarbas Skaisgirėj kaip Rechtsanwalts sawo Būwi ir tūmi cionay ilgay turėta Priewolę ispiłdyta matome, nės ta Priewole pastutiname Gješe šicijon is tikro jau labaj dibe buwo pastojusi. Jkšiol tie, kurie sawo Prowas patys prie Subjids westi negalėjo arba ne-

norėjo, turėjo Rechtsanwalta is Melauktū prifimti, kurio Rastos, tay mislytis galime, daug didesnius, nekaj Kartais wisa wedamosi Prowa werta buwo. — Ant 22. Septemberio statytais Rudens Jomarčas yra ant 6. Oktoberio perfekstas.

— Įš Pakalnės Kreizo, 8. Septemberi. Redėdienėj, 7. š. M. Naujojoj Jzegnojimas šimetinā Birmlarcziū per Pona Wflupę Hoffheinz nusidawe. — Naktyje nu 7. ant 8. š. M. nudege Trobos Gaspadoraus V. Kieme Neurndorf. Pons V. tur dar wieną fitą Gruntstuki, ant kurio jis gywen; jo pirmnyšicijoj Gaspadorystėj gyweno wiena Geiknerio Familyja. Ugnis tik wienat per N'apšidabojima legal buti pasdarulsi. Stunėj ji isšibriowe, ir kadangi wifos Trobos nu Medžiū budawotos ir po šiaudneis Stogais stowėjo, tay ji greitay per wifą Klemą isšplėte. Trobos buwo pries Ugnies Jškabą ipirktos, kadangi ale Stune pilna Jawa bey Pašaro buwo, tay Pons V. dar wis ne mentą Jškabą yra gamęs. Naujysis Szpirtcas, kuri Bogdanū Klemas nefeney naujey buwo nuspirkš, šicijon pirmaji Syli wartotas tape. Ir pirm ne ilgo Gješo Naujojoj gruntawotoji „walnoji Ugnies Sargā Draughste“ buwo atėjusi, wienof ji nielę nebrado isgelbėti, kadangi jau wifos Trobos nudegusios buwo, kaip ji parėjo.

— Įš Pakalnės Kreizo, 9. Septemberi. Panedėlyj, 8. š. M. pasidare, tay kad rodos nu Biktadėjo Rantūs uškurtā, po Pėitā ant Jegorauš 5 ant Gruntstufio Gaspadoraus Emil Vangehr naujuse Bogdanuse Ugnis. Kaip ant Kiemo stowencijoj Gaspadoraus Mothna toktai iswydo, bėgo ji greitay i Gywenamaję, jeb dar kę isgelbėtu. Tame Tarpe buwo ale Ugnis jau ir ant hale stowenczujā Trobū ušfokusi ir teip greitay isšplėtusi, kad jei nebipassese, lauluy isšigauti. Wiens jaunelis Gaspadoraus Drolis šoko dabar i begantįj Butą, negalėjo ale Mothnūs berasti ir jurgyžo su daugel Ugnies Ronomis atgal. Kaip jis per Slenksti stojoš, tape jis nu žemyn pūlanczijoje ir beganczijoje Stogo ant Jemės parmuštas ir potam jis tik su didze Proce tegalėjo buti lauluy istraufamas. Ronos buwo ale toktios piktos, tad jis hendien pasimire. Kadangi wifos Trobos is Medžiū budawotos ir su Sziaudais klotos buwo, priegtam ir labaj arty prie kitis kītūs stowėjo, tay nebūwo galima nielę isgelbėti.

— Grünheidėj, 11. Septemberi. „Jsrutės Seitungai“ yra rašoma: Ant Grünheidės Dwaro yra 5 didzė Wertybę turentis Jauczel pakrite, kadangi jie per daug šwiežiū Dobila buwo idę. — Gelzfeldwarior Gaspadoraus Ditto ušfims su 1. Decemberiu wiena Gruntstuki Kieme Klein Warkau, kur jis Gaspada itaisyti nor.

— Szittkėmiuse, 8. Sept. Dėley Prifigatawojimo ant Glitū Medzioklės, ant kurišs Clecorus 23. Septemberi Romintės Sziluse yra sulaukamas, ušfilita Jegermistras clecorišfoj Dwaro Grows Dohna praėjusoj Redėlėj ant Oberfirsterijs Klein Szittkėmen.

— Willunuse, 7. Sept. Kaip musū Bajnyzia per Jaido Jrenklimą Juljiaus Rėnesyji nudege, Diemo Szluzima dabar musū Bajnyz-

kiemio Szulėj nulaufoma tampa. Szitas Pasilalkymas yra nu Borapjona, kurie labaj mielay sawo Bajnyzią aplanko, sunkej pajuntamas. Dėl to ale Diemo Szluzima jū stropjauš Ramuse pilnawoja yra. Bajnyzia stow po karaliskū Aprupinimu, nors ale nu Walbjids sutenkamieji Rastū Molejimat ir ne menki yra, tay Barapija sawo Dalę pridėti tik wos teistengs. Ji keta is Prowincės-Pagalbės-Kafės Jyzią ušimti ir tūmi per pasidarancjefes Sunkenybes perfigelbėti.

— Gumbinėj, 8. Sept. Gintarai ne wienat prie aušrintū Jura Krantūs, bet ir toliaus nu Jurū atstu, ypaczej prie Arimo, atrandami tampa ir daug Kartū is to dywytis turime, tay Gintaras i tofės Rabimo-Wietas yra parėjš. Kaip wienai Karallaucziaus Seitungai rašoma yra, tape nefeney ant Mylufent Lauktū Kreize Jyd didis Stufis Gintaro atrastas. Palaimingasis Kadėjš, wienš Kerdyzus, pargabeno fitą Rabybą, ney mažumj jo Wertybę nenumanydams, sawo Gaspadorū, kursai tų Stufi Gumbinės Regierungai padawe. Gumbinės Regierunga ji wėl Karallaucziaus Regierungai prifunte.

— Įš Palkainės Kampo, 11. Septbr. Awia Auginimas, kursai dar pirm keliū Metū musū Kreize labaj stropjey waromas buwo, yra dabar wis daugiaus menkesnis pastojš. Retay begauname didesnes Kaimenes šitā Gywolitā ant Lauktū pamatyti. Daugiausieji Dwarai bey Burū Ukei tik tiel beaugina, kiel jū pacziū Priewolei pritenka. Ant Uzpjaunū Dwaro ale dar Awia Auginimas labaj šauney yra waromas; nės tēnay labaj gražes Weiflės Awis matyti gauname. Weiflės Telei yra Kartais is swetimū Prowincū šicijon uš brangius Piningus perkami. Daugiausiofe Gaspadorystese ale Awia Auginimas per Galwijiū Traukimą, kursai is wifso daugiaus Naudūs igabena, kune powisam prawartytas yra.

— Szilėnuse, Palkainės Kreize, 10. Sept. Laukai šicijon jau wifur nu Jawū walni yra pastoję, irgi Attolas bey antroji Dobila Karta jau po Pastogę randasi. Tik seklnei Dobilai, nu kuriā sakoma yra, kad jie ney jokids Šėklūs neturentis, dar niera papjauti. Žiemine Šėkla tuleropose Wietofe jau ir isėta yra ir jau jalkiža; is Dalkės kiti stropjey prie Jemės Jgywenimo dirba. Molio Gruntas yra Kartais teip labaj sudziwęs, kad didi Stufel su Plugu iswertami tampa, kurius wos galima su Škėcijomis susmulkinti. — Wasar bey ušwatar Wafare nu šicijon i Szlaurę didžios Ugnys per Gaisrą prie Dangaus nusizenkino. Ar jos Šėklės Klemuse arba Rastolijoj buwo, tay dar negawome patirti.

— Szialupėnuse, 7. Sept. „Dabar as tik galiausey Kartą Patalą turū!“ teip sake wienš jauns Wyrs, kursai pirm keliū Dienū i šicijon esantįj Garnizunūs Kalėjimą iwėstas tape. Jisai buwo bezalnieraudams is sawo Garnizunūs Mieste Beuthen wiršišjoj Szlėzingėj halin pabėgęs ir i Rastolitā Busę pasidawęs. Tēnay mislyjo jis gerą Ušfilitymą rafes. Jis waldawos, kad per mastoliską Padoną butu priimamas; toktai ale teip lengwey ne tjo, tay jis buwo pamislyjš. Penkis ilgus Metus jis wiename Mete prie

widurējās Volgās uzsilaike. Kadangi jam tēnā nepašifete, pritenkanti šķilakymq rasti, tay jis wīs dangtaus i Bēdā parējo ir maškoliskofji Waldzia ji galiausey iš Zemēs išware. Dabar jis pēscjomis wēl atgal i Prusa Pusē keliawo. Powisam pawargēs ir pabēdnējēs atšieko jis galiausey sawo Tēwisķē ir tape siczion Garnizunai ant Priēmimo padātas. Jo pirmutnyšis Regimentas hra iš Benthen i Osterodē perstatyatas ir ten bus ir tas Warghas wēl nugabenamas.

Goldape, 10. Septemberi. Nu tuja, kurie Manēwero Laike Zalnieriems Kwartieras dūti turējo, hra dabar pasigūdama, tad jie su iš Magazyņa ant Zalnieriā Aprupinimo dūtosiomis Priewollimis ne efanis prietek, jiems daug mieliaus butu buwus, tad jie pagal jokaniskaji Padawabysimā patys uz 80 Pf. ant Wyro bey Dienās Zalnieriū Aprupinimā butu uzsinti galējē.

Lyc, 5. Sept. Per šķidymq wieno Skardininko Mofytinio butu siczion praējusoj Nebēldienēj didis Regiliukis wienoj Kunstās Raiteliā Budoj (Cirfaus Bute) nufidūti galējēs. Tas Waisins imete i wienā didē Strynē, kuri su Sziaudais bey Szpūšjimo Skudurais pripildyta buwo, Parafq, kuri jis ujd ge. Aklēš Mirksnyje stowējo ta Strynē Plepsnose, kurios nu Wējo bewēl iši Cirfaus Buto nunēstos tape. Szale tās Strynēs radosi aštūni dibi su Vencynu pripildyti Rykai. Jey tie butu uzsibege, tay butu Pļšimas nufidawēs, kursai wišq Cirku i Padanges nulafings butu. Kadangi aname Gēse jau ir daug žmonit i Cirku nuējē buwo, tay galime mistytis, toks Regiliukis cziouay butu galējēs pastoti. Cirfaus Wyrai dar tikru Gēsu anq Strynē išgestino.

Karaliauczuje, 13. Sept. Kamarponis bey Dwarionis von Batoči ant Dwaro Bledau, pirma burušpšis konzewatywifafis Ciecoryšēs Saimo Deputiertas, hra pasimirēs.

Nu kuršiskujā Kopā, 10. Septemberi. Apsodintmas teip wadinamujā teliananczujā

Smilcziā Kopū tarp ja štaurinio Galo bey Szwartnortēs praējusame Mete wēl labay geray paakius ējo, nēs 36 Hektarai ir 60 Kwadratmeteret hra per damadna Szodintmq Smilcziā - Zelmentā nu Uzpuštymo apsergēti. Praējusiam Rokundo Metui buwo antškopū Apsodintmo 95000 Mk. iwelhti, kurie ir powisam išdūti hra. Sefancziam Rokundo Metui tape uzmanya, tad 100000 Markia butu iwelhyjama.

Klaipėdoj, 9. Septemberi. Hra satoma, tad per Klaipėdōs Wystupq Pons Wystupq Dloff iš Werbainēs buses pawadinamas. Pons Dloff 12 Metā ilgay tēnā sawo Urėdā hra pilnawoizēs ir, kaip Klaipėdōs Ceitunga „Remeler Dampfboot“ rako, teip sawo Parapiljoj, kaip ir Kreize tiel daug Meilēs laimējēs, kad jo Atšikryimui tēnā nu wišq Pusiū su Smutnybe priekais žurama hra.

Klaipėdoj, 12. Septemberi. Ceitunga „Remeler Dampfboot“ šitelpo rako: Wiens Nedēlēs Laike siczion trys žmones saw Galq pasidare. Panēdelhj Kupcus Vingenau iš Smeltēs Malunā Gžere nufistandino; Utarinko Wafare tape Gōžhōiā Straitēj Kurpsumys Heinrich Neumann iš Smeltēs prie wieno Cufaro Sztriklo bešybas atrašias, su kuriūmi jis pasiforež buwo, o dar toj paczioj Dienoj tape Lawonas Mieseninko Reimann iš siczion ant Maritā sužwejetas. Kaip girdeiti gauname, ir šis sawo Gymasčui patš Galq pasidarež.

Wēlawoj, 10. Septemberi. Wiens šimta Metā sens žmogus Wēlawōs Kreize ghywen; tay hra Kiemo Wargdienys Hillel Wartelsti didžiuse Ašlafuse, kursai iš wišo rotūjant dar gana šiprus ir sweits hra; tikt jis labay warginguse Paslaitymule ghywena.

Szwiežiansioses Zines.

Saarbrücken, 16. Septemberi.

Wakar po Pētū Kalno-Kasime „Maybach“ pas St. Wendel staigus Pļšimas tēnā atširadusiū Garū nufidawe. Iki

gendien antšty tape 23 Regywuū iš Kalno-Kasimo laukun išgabenti; wieno Kalnkasio hra pasigendama.

[Zc šchrift zur Enthüllung des Schenkendorf-Denkmales.] Max von Schenkendorf, der deutsche Kaiserherold. Sein Leben und seine Bedeutung. Von Oberlehrer Emil Rnaake. Verlag von J. Neuländer & Sohn in Tilsit. Preis 50 Pfennig, nach auswärts franko 55 Pfennig. Seitdem das deutsche Reich zu neuer Kraft erstanden ist, hat man mehr als zuvor derer gedacht, welche durch Wort und Lied die Sehnsucht nach dem Kaisertum ansachten und wach erhielten. Unter ihnen nimmt Max v. Schenkendorf durch den Adel seiner Gesinnung, die tiefe Frömmigkeit und innige Liebe zu König und Vaterland eine hervorragende Stellung ein. Wie seine Lieder ein getreues Abbild seiner Zeit von Preußens tiefsten Fall bis zu seiner Erhebung geben, so tritt uns in ihnen auch die heiße Sehnsucht jener Tage nach der Wiederaufrichtung des Kaiserreichs entgegen, weshalb ihn befanntlich Rückert den „Kaiserherold“ genannt hat. Auf Grund besonderer eingehender Forschungen, die in den Mitteilungen der Litauischen literarischen Gesellschaft 1888 und in der „Altpreussischen Monatschrift“ 1889 veröffentlicht sind, hat nun der Verfasser der obigen Schrift ein vielfach neues Bild über die Bedeutung des Max von Schenkendorf uns vorgeführt, und es sei deshalb das Büchlein allen, die sich bestreben, die Gegenwart aus der Vergangenheit zu erklären, warm empfohlen.

Anzeigen und Abonnements

für die

„Tilsiter Zeitung“,
das „Tilsiter Kreisblatt“ und
den „Tilzies Relewis“

werden angenommen bei

M. Beister,

Tilsit, Deutsche Straße Nr. 50.

Alpsakymai.

Benno Mey,

Dantu Liekorius.

Tilšeje, Goldschmiedestraße 9,
ant Kampo Wasserstraße.

Kunstīkls Dantu nū 3 Mk.,

Pripylimu jau nū 2 Mk.

Kas pagedo 3 Stundāse pataisoma.

Dantu Darbawiete nu M. Karpes.

Kunstīklas Dantis, Blombie-
awimus Dantū Bertaišymus.

Tilšeje,

Kazernōs Uļcjoj Nr. 23.

Repasitūrenczius
priimu aš kasdien, ikt Nedēldie-
neje ne, nu Bēgortaus 8 ikt 9
Rytmethj.

Das größte Glück auf Erden

ist nicht der Reichtum an Geld und Gut, sondern die Gesundheit. Viele Kranken erkennen ihre wahren Leiden nicht, und lassen sich als Magenkranke, Blutarmer Bleich- und Schwindelkranke behandeln. Betrochte man nun bei den meisten Kranken die sich zeigenden Symptome genauer, so wird man finden, daß Wurmkrantheit die Hauptrolle spielt; so manche Medizin wird gegen obenstehende Leiden eingenommen, wäre aber besser ersetzt durch ein Wurmmittel des bekannten Spezialisten Theodor Konešky in Stein bei Säckingen. Die sichersten Symptome eines an Bandwurm, Spuhl- oder Madenwürmer Leidenden sind: Abgang nadel- oder körbisähnlicher Glieder und sonstiger Würmer, sowie Blässe des Gesichts, matter Blick, blaue Ringe um die Augen, Abmagerung und Verschleimung, stets belegte Zunge, Verdauungsschwäche, Appetitlosigkeit, abwechselnd mit Heißhunger, Uebelleiten, Aufstoßen eines Knäuels bis zum Halse, stärkeres Zusammenfließen des Speichels im Munde, Magensäure, Sodbrennen, häufiges Aufstoßen, Schwindel, öfter Kopfschmerz, unregelmäßiger Stuhlgang, Jucken im After. Koliken, Kollern und wellenförmige Bewegungen, dann stechende, saugende Schmerzen in den Gedärmen, Herzklopfen, Menstruationsstörungen. — Zahlreiche Atteste aus allen Kantonen beweisen die Vorzüglichkeit der Methode. — Dauer der Kur 30—60 Minuten ganz ohne Berufsstörung. Bei Bestellung ist Alter und Geschlecht des Patienten anzugeben. Die meisten Kranken, welche solche Mixturen veruchsweise nahmen, waren von Würmern geplagt, während andere damit die dem Körper sehr dienliche Entfernung aller Unreinigkeiten zu ihrer Zufriedenheit erzielten. Die Kur ist unter Garantie der Gesundheit vollständig unschädlich.

Reine Ungarweine.

4 Liter feinsten abgelagerten Weiß- oder Rothwein (Auslese),
Mk. 3.40, franco sammt Käßchen gegen Postnachnahme.

Anton Thor, Weinbergbesitzer,
Bersheg, (Ungarn).

Wiens Mofytinīs,

kursai Dūnōs bey Kofā-Repimā
gruntingay nor išsimolyti, gal
tūjau ištoti prie

S. Maškau, Bekerā-Mistro,
Tilšeje, Aufšroj. Uļc. 43.

Arbeitsbücher und Arbeitskarten
sind zu haben in der
Reylaender'schen Buchdruckerei.

Die „Kleine Tilsiter Zeitung“

(Zweiter Nachtrag der Zeitungspreiskliste für 1890 Nr. 3214a)

mit der illustrierten Beilage

„Der Zeitspiegel“

erscheint jeden Freitag.

Die „Kleine Tilsiter Zeitung“ bringt eine wöchentliche politische Rundschau, das Wichtigste aus der Tagesgeschichte, Lokales und Provinzielles, Schwurgerichtsberichte, Vermischtes, Marktberichte, Holzverkaufstermine, Subhastations-Kalender, standesamtliche Nachrichten, Rubelkurs, Briefkasten zc.

Der „Zeitspiegel“ bietet den Lesern auf seiner ersten Seite stets das vornehmste Ereigniß der vergangenen Woche, aus berufener Feder geschildert und illustriert, ferner Romane, kleinere Novellen, Humoristisches, Rebusse, Räthsel zc.

Bestellungen auf die „Kleine Tilsiter Zeitung“ mit der illustrierten Beilage „Der Zeitspiegel“ zum Preise von **50 Pfennig vierteljährlich**

werden in Tilsit in der Expedition, Hohe Straße 67, auswärts bei sämtlichen Postanstalten angenommen.

Anzeigen

werden à Corpusspaltzeile 10 Pfennig berechnet.

Die Expedition der „Kleine Tilsiter Zeitung“.

Tilžės Keleivjo Kalendros

ant Meto

1891,

365 Dienu turenczio,

su **Abrozais** Preke: **30 Pf.**

gaunamos prie

J. Reyländerio bey Sumus, Tilžėje,

kaip ir prie visū Kalendrū Pardavėstā.

Tilžės Keleivjo Kalendros ant Meto 1891

yra su selanzejėis Abrozais isdavintos:

- 1) Pirmoji Wygė.
- 2) Prineas Adolfs nūg Szaumburg-Sippe.
- 3) Prinece Wiktoria is Prusū.
- 4) Szwiezūis Reichskancleris v. Kapriwi.
- 5) Dr. Miquel, šwiezūis Piningū Ministris.

Szale Kalendoriaus bey Zomarkū Susiatymo randasi potam jose seltantieji **grazieji Papasakojimai:**

Pasweiknimis ant naujo Meto 1891. — Karas su Wilkais, arba myletikis tarp sawes. — Szimtmartinis Popierpinigas. — Amerikonistose Pustynese. — Palaidosimas wiendō egyptiskōs Princesės. — Du Angelu. — Dofnukis Nazbaininkas. — Ka Daugumas Zmonū apie Dienas dumsja. — Kaip patinka Tam tas Waiselis? — Nauzingi Pamofinimai. — Treši arba Palukanū Aprofawims ant wieno Wenefio. — Galausy miels Staitytojan. — Apstajimai.

1891.

C. Lück'io

senaj pagirtasis ir wisuczēs geraj isbandytasis **Sweikatos - Zoliu - Medus** bey **Zoliu - Tije,**

labaj gera ir ikšiol nepereita Namū Priprowa prieš Kosuli ir Kalko-Užkibimā, Kalko - Glemes, Plancziū bey Gerklės piktesnes bey piktas Sigas, kaip ir prieš Plancziū-Rykimā, Krutines-, Gylū-, Kependō bey Infecziū Sigas. Gerianšis Atliudhijimas už Szaunumā siōs Priprowōs yra ta Dpatybe, kad Wisi, kurie kitolēs Priprowas isbande, wēl galausy geriausy ikšibandytisōjo Zoliū Medaus prase ir dymūi yra tie Pasiekimai, kurie tūmi sulaukti tape. Tay nieta ney jofe Pasleptinēs Priprowa, nēs kas Plēczoje randasi, tay yra wirsuy uzrašyta. Gaunamas Plēczoje po 1 Mk., 1 Mk. 75 Pf. bey 3 Mk. 50 Pf., o Zoliū Tije už Pakeli po 50 Pf.

Wlenat tikray gaunamos, kad wiršutinoji Sargybēs Marke uzspausta stow, Tilžėje prie Aptieboraus Böhmer, Heinrichswaldėj (Gastūse), Kaufēnuse, Rusnėje bey Mehlauskiuse Aptiekoj.

Medziū bey

Malkos - Pardawims.

Pētnyczioj, 26. Sept. š. M., nu pirm Pētū ant Geg. 10 prasidedant, pareis Adomatezio Karzianuj czionay ant arwiro Pardawimo už aukščiausi Stulymā:

Budawojimo bey Nau-dajimo Medzei, kaip ir Agnakuras

is wisū Sargybēs Walsczū pagal Zopostā Ddumā bey Biršeit Briewalingumā.

Melauktuse, 9. Sept. 1890.

Karaliskasis Oberfiršteris.
Zacher.

Dielarstwa, wadinama

Dr. Spranger'io Magentropfen,

gelba tūjan prie Widuriū Negaliū bey Krampio, Wymōs, Galwōs Skandėjimo, Pilwo-Skandėjimo, Widuriū Rukštumo ir pikto Atsidusėjimo, Apšwai-gimo bey Kranjo Pogedimo. Prieš sunkū Widuriawimā yra ji labaj gera Priprowa, kuri greitay ir be Skandėjimo lengwius Widurius padaro, o ir Rorā Walgymo padidina.

Gaunama Tilžėje Aptekose, wryiausā Wieta S. Wächter'io žaltose Aptekose, Plēczoje po 50 Pf. ir 80 Pf.

Concurs-Verkauf!

abgezogen u. pro Sekunde regulirt, jede Uhr mit Stundenzeiger u. Emailblatt, 2712 Stück Nickel-Nemt. in 6 Rub. gehend, anstatt M. 16 nur M. 7,45, mit Goldrand, Goldzeiger M. 8,45 und 1478 Stück Cylinderuhren, gravirt mit Goldrand in 6 Rubis, früher Mark 23, jetzt Mark 10 zu verkaufen. Ferner 3427 silberne gestempelte Goldrand-Nemt. in 6-10 Rub. gehend, mit Präzisionswerk, allerbeste mit Goldzeiger, früher Mark 31, jetzt Mark 15 feinste M. 16, für Damen sammt Kette in Atlas-Etui M. 16-17, in 14 Karat. Gold anstatt M. 60 jetzt Mark 32, breiter Goldreif am Zifferblatt Mark 35, 3 Deckel (Savonet) M. 38-42 mit Kette und Etui ca. 828 Anker-Nemt., 2 Silberbedeln 15 Rub., Brequet, Spöral und Goldrand, beste und dauerhafteste Uhr anstatt M. 45 Mark 23,85, in 14 Karat. Gold M. 60-70, 3 Goldbedel M. 100 bis 120. Agenten 8 Proz. Rabatt. Versand postfrei. Nachn. aber unbedingte reelle Garantie 3 Jahre. Geliefert wird das schönste beste und dauerhafteste. Für nicht passendes das Geld zurück, somit kein Risiko. Briefe 20, Karte 10 Pf. Porto. **Eugen Seilinger, Uhrenfabrik, Kreuzlingen (Schweiz).**

Grabu Magazyns

Ferdinand Müller,

Katpuziuse, prifulo Reikalui pasdarius wifucęs pilnaji Logari palierutū ir lakierutū Grabū kofzname Didume bei wifokiamė Ipdabinime, kaip ir wifokius Grabū Apmušimus ant Išgrozinimo.

Grabū-Rankei, Grabū-Rojes, Išgrozinimai tikray apšidabryti.

Inkapes (išfiutos Apfletes) bey Priegalwjei, Lawono-Markškiei bey Jakai, Lawono-Rubai, Kurpes, Zekes (Szymos) Muczes, Gedėjimo-Wainikai, wifokie Pinikai i. t. t.

Diesog is geriausia Fabrika sawo Lawora indams, man galima yra, Ipdabinimus geriaus ir pigiaus pardūti, nekai kofzma kita man pries drebanti Kupczyste.

Ferd. Müller,

Kolonial-Lawora bey Destilaciono-Kupczyste, Katpuziuse.

Sechzig Kirchenlieder für die Schule.

Vorräthig bei **J. Reyländer & Sohn.**

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raubonus in Skaisgirren.

Festschrift zur Enthüllung des Schenkendorf-Denkmal

In unserm Verlage ist soeben erschienen:

Max v. Schenkendorf

der deutsche Kaiserherold. Sein Leben und seine Bedeutung.

Von **Emil Knaake,**

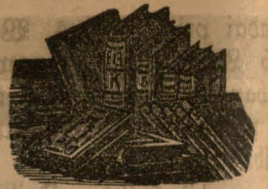
Oberlehrer am Königl. Real-Gymnasium zu Tilsit.

Preis 50 Pfg.,

nach auswärts franco **55 Pf.**

J. Reyländer & Sohn,

Tilsit.

Bybeles, Testamentus, Giesmin-Knygas

(wofiklas bey lietuwiskas wifokiusė Iřiřimuse prifulo

Papieriaus-Kupczyste nu

M. Beiste

Tilžeje.

Wofiecz. Ulycz. Nr. 50

Pigei! Pigei!

Sztangu Gelezies, Ařiu, Decimal-Wogu, Sworn, mediniu Durin, gelej. Welenwieczin Plořtu Czerpin, kitu Czerpin, Kafal-Czerpin,

kaip ir wifu kitu Gelez Zaworn prifulo uř labai p Prefs

J. Otto Schulz

Tilžeje, prie Jawu Turga

Wirimo-Druskos, Swiesto-Druskos, Galwiju-Druskos,

pra labay pigej pardūdama

Karl Pieck'io

Iřpardawimo, Tilžeje, Wofiecz. Ulycz. Nr.

Matruj Szuzmos Knyg

pra gaunamos prie **J. Reyländerio** bey Suna

Lietarstwa, wadinama **Dr. Spranger'sche**

Heiljalbe

atima Karsti bey Slandej wifoms Ronoms bey Slandej liems ir prawaro tolesni piktininq, istrauka wifus Pu be Romimo, isgydo trumbe Gjeze lietwieuq Kong, kaip an piktus Pirktus, wifokius ir p nufus Slandulius, kaip an prie Kojū, nuřalusius Sanar piktą Krutinq. Prie K Slandejimā, Durimo bey garis Durimo, Spandimo, himo ji tankej Balengwin dāda.

Gaunama Tilžeje Apie mpirausia Wieta S. Wā dte jilioje Aptefoje, Dejelese po 50

Die sechsmal wöchentlich erscheinende „Tilsiter Zeitung“

mit den Beiblättern:

Illustriertes Unterhaltungsblatt

(wöchentlich)

Landwirthschaftliche Mittheilungen

(wöchentlich)

Frauenblatt

(wöchentlich)

bringt telegraphische Depeschen, telegraphischen Produktenbericht von der Königsberger Börse, Leitartikel, politische Wochenübersichten, das Wichtigste aus der Tagesgeschichte, Lokales und Provinzielles, Land- und Hauswirthschaftliches, Briefkasten, Rätsel, Berliner Rubellours, Familien-Nachrichten und ein reichhaltiges Feuilleton; ferner werden in der „Tilsiter Zeitung“ die vollständigen Gewinnlisten der Königlich Preussischen Klassenlotterie zum Abdruck gebracht.

Anzeigen finden durch die „Tilsiter Zeitung“ die weitestehende und wirksamste Verbreitung.

Der Abonnementspreis beträgt bei allen Kaiserlichen Postanstalten

vierteljährlich

nur 2 Mark 25 Pf.

Die „Tilsiter Zeitung“ hat auch den Postdebit in Russland.

Die Expedition der „Tilsiter Zeitung“.

Badai prieš tokius Weikalus dirbti, šis Laukininkus lengviaus ir savo abangus itraukti galėtų; dabar ale powisam per Bagonius ir Bedienius sūbūda.

— 13. Sept. Kaip wakar Parode baigta buvo ir Wakare Gzesnis kelama pe, laike Ciecorus sekantysji Kalbinimq: šis užgeru ant Palaimos 6. Arme- no su Bajutimu pilno Prispazinimo Gerumq bendieniskujū Atlikimū. Šis už Rusidawimū Musū Waislo imenu, Gendrolū Keith, Winterfeld, gysgiskajo Pawidalo Mano nabakti- nko Temo, kursai pirm aptūniū Metū oys, sweiks ir linksmas Mano Temo- wui Korq prawede, tay nor Man- rdis is Tuzbds plykti. Szitie Kar- gū Pawidalai Pasimirusujū wienof- ro Szirdyje gywi pasliko. Koras- ne gyws aukstaj, aukstaj, aukstaj!"

Samburkij, 12. Sept. Ciecorus Babudawojimo wienu Dampkiepio- storia. Nyanca. Juriems, widurinioj- rikoj gulenczioms, 3000 Markū pa- wanojo.

Gravenstein, 8. Septbr. Kaip- tar Ciecorus Prowincai ant Garbės- gion Paloczuję wieną Gzesni dawe- ant Prowincos Pasisekimo uggere,- tare jis dar toliaus teipo: Tas- wis, kursai ji su Prowinca ir pe- m wisako kitko su Ciecoryste suwie- jas, esas tas Zemezugas, kursai prie- Szallės žibas, Ciecorene. Ji esanti- genklinimo Abrozās wisokū girtinū- athjū wokiskū Waldonkū. Jis- araujas, kad koznas Holsteineris- gelbeses, Dawada prieš ant Apwer- no Dirbanzujū Weikalus islaisyti.

Sonderburg (Slezwig-Holsteine),- Septemberi. Prie bendieniskajo- anwerio apwirto prie Raiteliū Atgal-- tcaukimo nu wienu Kalno wienu- ita Raniule. Wiens Kanoniers tape- gys, o du suronytu nu Wietos- in panesamu.

Šis Esteriskū bey Ungarū.

Byne, 7. Sept. Wiens ciecoris- Badawadyjimas nu 6. Septemberio- ato, kad Regierunga Wale gauna,- Milijonu Aukstinū is Waldziōs- udds ant Uzmokejimo pasidariusujū- tū deley Twanū Bemuse, žemojoj- wirbūjoj Esteriskū Greikystej, Sze- bey Prowincoj Borarlberg wartoti.

Prag, 7. Septemberi. Twan- gada jau pro Szalę yra. Rytaj- Posto bey Gelzelio Gijmai papra- u Budu is naujo uzimami bus.

Šis Maskolijos.

Petersburkij, 10. Sept. „Rōl-- tajei Geitungai" is Klaipėdos hiteipo- rahoma: Trumpa Relione per- koliskajū Rubezū dawe man Progōs,- as teles Sines is hito uypakalinio

Ciecorystes Kampe atfusti. Dymnas- Daitis man is Pradzios toktai buw- kad maskoliskieji Prispagatamyjimai Karo- Gzesui prieš wokiskūsius Istitaisymus- labay silpni yra. Anapus Rubezias,- iki netoly nu Kauno, kune ney jokiu- Zalnierū niera matyti, bet tikl Muito- Baktos tenay testow. Keli Szimtai- Razokū bey wiens Kawallrijōs Regi- mentas, tay yra Wiskas, kas tarp fi- czion bey Kauno, Dūneburkio bey Ry- gawōs gul. Leipjau prastay su Rube- zias Gelzkeleis stow, kurie nu Rubezias- ne mentay atstu budami, rods ant- Atfigynimo dereti gal; prie Karo- Pra- sūdėjimo jie ale Reprieteliems Iztrojimq- atwirq paliekta. Didziausoji Macis- gul, kaip zinoma, Petwakarusē, Lenkū- bey Galheijōs Zemėje. Del to labay- minetins Dalys yra, kad hiaurwaka- rinyšis Kampas powisam be jokios- Sargybės paliktas yra, is ko numanty- galime, kad nu Wokieczū Pusēs Mas- kolijoj ney jokios Briegadōs niera pri- sūbijoma, nors maskoliskosēs Geitungos- ir gana rekauja.

— 2. Septemberi Guverniers- Gendrolus Baranow nu wienu Rafti- ninko su Rewolweriu uzpultas tape,- kaip jis sawo Darbo Stuboj prie Ra- bymo Stalo sedėjo. Piktadėjis, nekursai- Wladimirow, mierhjo Guvernierui i- Weida, Szuwis pasileido ir pro Galmq- prauzēs i Aqla trophyjo. Tūjau Gen- drolus ant Razbaininko wirsuh pūle ir- su stipre Ranka jam Rewolweri halin- ispleke. Po to abudu su wiens antru- sunkej kowojo, itkol Gendrolaus Tarnai- parejo ir Piktadėjū sueme, kursai potam- i Kalejimq nugabentas tape.

Šis Szweiceriū Zemēs.

Bern, 12. Sept. Mieste Bellin- zona tape Regierungsrots Rosfi Szmoniu- Pasikelime su Rewolweriu nusautas. Du Bataljonu Infanterijōs tape deley- Maiksto Apdraudimo i Kantonq (Pro- wineq) Tefsin isfustu. Liberolai tessi- niskujū Miestū yra Maikstui prisidra- gawoję.

— Per Twanus pasidariusoji Beda- rntiniame Zemēs Kampe yra wienu- didziausujū Briegadū pastojusi, kurios- hime Szimtmetyj anas Szales atlante. Prie tujū priklauso tas Kampas, kur- Reyno Upe prasideda, bey Reyno Lanka- iki jo Ibegimo i badisklases Mares- (Bodensee). Nu pat Meto 1817 bey- 1834 tenay Wandū dar tiek aukstaj- niera stowējes; nēs jis si Syki iki- 30 Pėdū atfeko. Jau dabar Ikladā- ant Milijonū sprendama yra, nors iki- siol dar nieks neygi aplamay Ikladq- negal aprokūti. Toktai tegales nusū- dūti, kad Twanas, kursai wisokius Da- mus, Ulyczias, Karnoles, Trobas, Jarwū

Lautus, Piewas ispuustyjes yra, powi- am bus nubegēs.

Turgaus Preke
nū 13. Septemberi 1890.

	Tilseje		Klaipėdoj	
	M. J.	M. S.	M. J.	M. S.
Rwēgei	850	9	750	780
Rugei	7	730	550	6
Rejei	640	670	4	450
Awijos	540	560	280	340
Zirnei, batt. rain.	8	850	8	850
	8	850	8	850
Koputes	2	220	170	2
Kraufei ant Kapds	250		280	
Swiektas	55	1	95	110
Kiauliena	60	70	60	70
Zautiena, geriausoji	55	70	70	80
Beršiena	45	60	45	60
Wiena	45	60	45	60
Sziens	170	210	150	2
Szaudai			180	2
Szaudai uz Kapg.	18	21		
Semenei uz nauj. Sziep.	10	11		
Zimotai uz Centneri	18	21		
Krugšene, prastaj uz 2	34			
Awizū Krūpai (Swarg)	44			
Einai uz Centneri			24	
Malta, minksta			46	48
Malta, tieta			48	50

Turgaus Prekes Karaliaucuje
17. Septemberi.

Už 100 Sworus Szieno 1 Mk. 80 Pen. iki 2 Mk. 40 Pen., Szaudū 1 Mk. 67 Pen. iki 2 Mk. -- Pen., Awieczū 8 Mk. 47 Pen. iki 9 Mk. 29 Pen., Rugiū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., didziujū Mieziū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., mažujū Mieziū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., Awizū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., rainū Zirnū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., baltū Zirnū -- Mk. -- Pen. iki -- Mk. -- Pen., u naujaji Szep- velti Kopuczū 2 Mk. -- Pen. iki 3 Mk. -- Pen., uz Swarg Zautiendōs 55 iki 80 Pen., Kiaulendōs 60 iki 80 Pen., Awiendōs 50 iki 70 Pen., Beršienōs 40 iki 70 Pen., Swiesto -- Mk. 95 Pen. iki 1 Mk. 30 Pen., nū 15 Kiauzus -- Mk. 70 Pen. iki -- Mk. 90 Pen.

Berlyno Prekiū Devese.

Rublis Popteiaus-Bningūse 17. Septemberi.
100 Rbl. 263 Mk. 40 Pf.

Geriktiskas Vardawimas.

Kalleninkūse Nr. 39, Kalleninkūse Nr. 46 bey Eisenberkij Nr. 2, is Wiso 7,49,04 Hektarū didis, Reinertrags: 18,74 Dolerei, Naudojimo Wertybe 90 Markei, 22. Septemberi pirm Pėtā ant Jėgoraus 10 prie Ruffnēs Amts- geritlēs.

Malšos Vardawimo Termynai
nū 22. iki 28. Septemberi 1890.

22. Sept. ant Jėg. 10: Drapėnise prie Kėlau, Ober- firhterijēs Drappōnen.

23. 11: Wandlakūse (Kareziamosj), Oberfirhterijēs Astrawiskēn.

24. 11: Wijnwēlėj prie Gūseit, Ober- firhterijēs Schmaleningēn.

26. 11: Rintuse pite Gūsojus, Ober- firhterijēs Norlattuse.

Powisam be jokio Skaudėjimo

promhja daugiausiose Aptielose gaunamosēs tikrosēs N. Brandto pagerintosēs Szwei- cerviles. Tay yra wienatiję Prieprowa, kuri wisiems pagal medicyniskq Mollsq dar- romiesiems Prashymams powisam teisi pastoja, butent prie tieta Widurū, Sutrowhimo Tridintimo, Szirdiēs Drebejimo, Kraujo At- swerzimo i. t. t. Wienat tikros tikt tos Dezeles su raubonu Kryzijimi bey Wardu N. Brandi tieta, wisas fitas nereik priimti. Wyriausia Vardawimo = Wieta Liutā Aptieloj Karaliaucuje, Sintere Wors- tadt Nr. 5. 1 Marki 10 Pf. Posto Mar- tese isuntant yra jos wisur frankierūtaj i Prowincq, kur tikt norima, prisuntamos.

Alpsakymai.

Biningu.

Pasabniū ir ant ilgo Gėžo
Hpotekiaū žyczkū turū nū
4% prasidėbant be Talso etc. iš-
dūti. II. ir III Wietal turū
žmonia Biningū po 4 1/2 ir 5%
wtis, jūstū norint. Daltis Biningū
yra jau ir pirm žgrazėravimo
dūdama.

C. Albrecht,

Lilžeje, Mittelstraße 45

**Serėda, 24 taji
sio Menesio,**
pasilikis mano kromas už-
darytas.

M. Jakowik,
Lilžeje.

Žiuponiškū Manteliu bey Zafetu

esu prisisudines dideli žopostā.
Teipjau ir kas naujauša Gei-
kiose žiuponiškiems Mante-
liems bei Zafetams tinkan-
čiose, kaip Blūse, Damasse,
Kaze, Bakkard, Duple fasonne,
Gskimo, Kammgarno ir t. t.,
kures aš už anas prie manes
jau kožnam pažistamas Prekes
privelbju.

M. Jakowik,

Lilžeje,

Wokiecziū Ulyczioj Nr. 14.

Wiens Waltes Jodingis

Silkiu

wisokeropū Bortā, wirtay susleg-
tofe Baczose, yra parjės ir
prisiulau aš toses piglausey.

Toliaus prisiulau:

Schönebeckeriu Swiesto-Druska
Iwerpuleriu Wirimo, kaip ir
Galwiju bey Akmens-Druska
(Laižymo Akmenius),
Wezimo- bey Masynu-Aleju,
fiometines

Kadagiu-Ugas.

Hugo Koblhoff,

Lilžeje.

Kolonial-Taworu, Cigaru
bey Taboko-Kupczyste,
Sypirituožu Fabrike.

Aukštay pagarbintiems Birkejiems tą pafarne
žinę dūdame, kad per Paaulštiniūmā Prekiū
musū Remesio = Priewoliū, Darbo Algōs
bey Maisto-Dalykū mes priversti esame, pagal
tay ir Prekes už Sopagas bey Kurpiū-
Taworus padidinti.

Kurpsuwin Draugyste Cilzeje.

[Išusta.]

Per žiuponę Seller iš Johnsдорf man priverstias
Ringelhardt-Glöckneriskasis Ronū bey Gydimo-
Plosteris*) yra manę nu labay pikts Krutės, ant
kurids Slaudulei buwo pasidare, turie man išgastingus Ska-
dėjimus padare, pilnay išgydes. Keliose Dienose aš Karsti
prapuldziau, Krutė atsiwėre ir aš po to wėl weikay sawo
naujey gimusiam Rudikiui Maisto dūti galėjau.
Ant Pasweikimo kita Kenczianczust bey ant Pasidelawojimo
žiuponei Ringelhardt tokiat aš sitūmi atwiray atliudyju ir
nurodau ypaczey Pribrwejas ant šito žaunio
Plosterio.

Anna Lehmann-Ka mitz pas Auffig prie Elbės, Bėmuse.

*) Su Sargybės Marke X ant Deželū gauamas po

50 Pf. (podraug su Wartojimo = Pamofinimu) daugiausofe
Aptiekose, kaip antay: žaltioje Apriejoj Bono G. Böhmer,
Lilžeje bey wiose kiose Aptiekose; Aptiekoj Bono R. Kauf-
mann, Münchenhoffstraße 11, prie H. Kahle, Altstädt.
Langgasse 74, G. Müller Bergplatz 2 bey wisa Aptiekū Kara-
liaucziuse; Erich Rser Katcziusė; Fr. Hinz Piliawoj;
kasp ir iš Aptiekū Miestā Allenstein, Bartenstein, Fischhausen,
Gumbinnen, Hirutės, Kaufenā, Kraupiskū, Labgawōs, Letcā,
Mėlaukū, Klaipebōs, Piltainės, Prėfulės, Ragainės, Rusnės,
Skaisgriū, Sztalupėnū, Šilū, Teplawōs, Weluwōs i. t. t.
Gydimo-Atliudymai tēnay yra parodomi. Primin. Reif geray
ant wirny stowencziūs Sztumarkės padaboti.

žėstau sawo Pieno-Gaspa-
dornstet bey Klejo = Fabrikei
wienę padore, šiprę
Mergaite ant Išsmokinimo.
Meierijōs Apturėtojūs S. Grigull
Kieme Splitter pas Lilže.

Geriu-Gerianuju Bortu

Franeliu, Moltongu, Frizadu,
Parchentu prisiulau wiernai
bei pigei. Teipjau ir geru
Arkliu-Dekiu.

M. Jakowik,

Lilžeje,

Wokiecziū Ulyczioj Nr. 14.

In unserm Verlage ist erschienen:

Geseh,

betreffend

die Invaliditäts- und
Alters-Versicherung.

Preis 30 Pf.

Reylander'sche
Verlagsdruckerei.

Kas naujauša Kleidu = Ceikiuose

esu prisisudines dideli žo-
postā; ypaczey nurodau ant
sawo dideli Biogari šūdu
Kleidū = Ceikiu. Prekes yra
pigiausėi statytos.

M. Jakowik,

Lilžeje,

Wokiecziū Ulyczioj Nr. 14.

Ištaksawojimas.

Subatoj, 20. Septem-
berī 8. M., pirm Wėstū
ant Žėgoraus II aš ant
Kieme Bono Louis Rahm
Lilžeje, Aukštiojoj Uly-
czioj, wienę gžonay pasawotā,
wartotā, ale dar geray išsilalkiuse
Kulimo-Masynos-Skrnye
už aukšciausi Siulbmā bey gatawā
Užmofesni pardūsiu.

Braun, Gerichtsvollzieher.

Loose

zur

Franfurter Pferde Markt-Lotterie, à 3 Mark,

Ziehung am 24. September
1 Hauptgewinn: eine vollstānd
Equipage mit 2 Pferden, eleg. Cou-
mit 2 Carossier-Pferden und fein. p
Geschir, 1 Hauptgewinn: No
Coupee mit 2 schōnen Pferden
schōnem platt. Geschir, 1 Hauptg
Feiner Victoria- mit 2 feinen Pfe
und eleg. Geschir, 1 Hauptgew
Eleg. Phaeton mit einem Pferd
feinem platt. Geschir. 1 Hauptg
Modernster Break mit einem P
à deux mains und Geschir, 1 Ha
gewinn: Robler Mylord mit ei
schōnen Pferd und platt. Gesch
1 Hauptgewinn: Feines Ameri
mit 1 schōnen Pferd à deux m
und Geschir, 1 Hauptgewinn: C
Dreirad-Victoria mit leichtem P
à deux mains und schōnem Gela
1 Hauptgewinn: Moderner Bon
Wagen mit zwei Pferden und
schir, 10 elegante Reitpferde
verschiedenen Ragen, 6 eleg. Wa
pferde (Carossiers), 6 schōne P
pferde zum Reiten und Fah
6 leichte Wagenpferde, 6 einspān
Wagenpferde, 10 schwere Arb
pferde, vollstāndige Pferdegeschir
ein- und zweispānnige Equip
vollstāndige Sattelzeuge für 2
pferde, einzelne Pferdegeschir-Ge
stände 2c.

Loose

zur

V. Marienburger Geldlott

à 3 Mark,

Ziehung vom 8.-10. Okt.
3372 Geldgewinne = 375000
1 Gew. à 90000 Mf., 1 à 30000
1 à 15000 Mf., 2 à 6000
5 à 3000 Mf., 12 à 1500
50 à 600 Mf., 100 à 300
200 à 150 Mf., 1000 à 60
1000 à 30 Mf., 1000 à 15

Loose

zur

Hamburger

Rothe Lotter

à 3 Mark,

Ziehung 18.-22. Novemb

Hauptgewinne:

1 à 50000 Mf. baar ohne
1 à 10000 Mf. baar ohne
1 à 5000 Mf. baar ohne
1 à 2000 Mf. baar ohne
5 à 1000 Mf. baar ohne
und noch viele weitere Gewinne
6 à 500 = 3000 Mf.,
10 à 200 = 2000 Mf.,
40 à 100 = 4000 Mf.,
180 à 50 = 9000 Mf.,
450 à 20 = 9000 Mf.,
1300 à 10 = 13000 Mf.,
7600 à 5 = 38000 Mf. in
mit 4.50 Mf. garantirt.

sind zu haben in der

Exped. d. „Lilster Zeitung

Nachweisungen

zu den

Bau-Anfall-Anzei

sind zu haben in der
Reylander'schen Buchdr